

FIȘA DISCIPLINEI
1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	de Litere și Științe ale Comunicării
Departamentul	de Limba și Literatura Română și Științele Comunicării
Domeniul de studii	Limbă și literatură
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii/calificarea	Limba și Literatura Română - Limba și Literatura Franceză/Germană/Spaniolă/Italiană; Limba și Literatura Franceză – Limba și Literatura Spaniolă/Italiană

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	ISTORIA LITERATURII ȘI CIVILIZAȚIEI ITALIENE				
Titularul activităților de curs	Lector univ.dr. Victor Andrei CĂRCĂLE				
Titularul activităților de seminar	Drd. Cornelia NICHIFOR				
Anul de studiu	III	Semestrul	6	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC - complementară				DS
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DO - obligatorie (impusă), DA - opțională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)				DO

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator	-	Proiect	-
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	42	Curs	28	Seminar	14	Laborator	-	Proiect	-

II Distribuția fondului de timp pe semestru:		ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe		20
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren		20
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri		14
II d) Tutoriat		2
III Examinări		2
IV Alte activități:		

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	56
Total ore pe semestru (I+II+III+IV)	100
Numărul de credite	4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	•
Competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	• Sală de curs dotată cu tablă și de preferință cu laptop și videoproiector
Desfășurare aplicații	Seminar • Sală de curs dotată cu tablă și de preferință cu laptop și videoproiector

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Capacitatea de a povesti, de a rezuma, de a sintetiza un text (un fragment) literar din literatura italiană a originilor precum și cea a sec. al-XII-lea și respectiv al-XIV-lea; • Capacitatea de a comenta o poezie și de a corela propriile idei cu cele avizate ale criticilor consacrați; • Capacitatea de a formula întrebări asupra textului literar, din perspectiva formulării unui model de cunoaștere activ în text;
-------------------------	---

Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Capacitatea de a interpreta textul literar, pentru a construi demonstrații analitico-critice; • Utilizarea componentelor domeniului limbă și literatură în deplină concordanță cu etica profesională. • Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice. • Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională
-------------------------	--

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Originile literaturii italiene sunt prezentate în cele două mari tendințe fundamentale- poezia laică și poezia religioasă.
Obiective specifice	<p>Sunt analizați sub forma unor mici monografii Francesco d'Assisi, Jacopone da Todi, Guittone d'Arezzo. De asemenea, filonul laic este reprezentat de Școala Siciliană (Jacopo da Lentini, Pier della Vigna, Cielo d'Alcamo) și dulce stil nuovo (G. Guinizzelli, G. Cavalcanti, Cino da Pistoia). La seminar se va discuta preponderent poezia de iubire a secolului al XIII-lea.</p> <p>Cursul monografic este centrat pe cel mai important autor italian din toate timpurile. Sunt evidențiate atât partea poetică cât și cea de tratatist a lui Dante Alighieri. Sunt tratate atât separat cât și din perspectiva intertextualității atât operele minore cât și <i>Divina Commedia</i>. La seminar studenții vor putea analiza o serie de texte propuse de titularul de curs și de asemenea o serie de teme specifice operei dantești.</p>

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
<ul style="list-style-type: none"> • La letteratura religiosa: Francesco d'Assisi, Jacopone da Todi, Guittone d'Arezzo 	2	Curs sintetic, dialog, analiză textuală	Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei: suport de curs cu textele discutate.
<ul style="list-style-type: none"> • La letteratura laica: Școala Siciliană (Jacopo da Lentini, Pier della Vigna, Cielo d'Alcamo) și Dolce stil nuovo (G. Guinizzelli, G. Cavalcanti, Cino da Pistoia) 	2	Curs sintetic, dialog, analiză textuală	Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei: suport de curs cu textele discutate.
<ul style="list-style-type: none"> • Dante Alighieri, <i>Vita Nuova</i> 	2	Curs sintetic, dialog, analiză textuală	Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei: suport de curs cu textele discutate.
<ul style="list-style-type: none"> • Dante Alighieri, <i>De vulgari eloquentia</i> 	2	Curs sintetic, dialog, analiză textuală	Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei: suport de curs cu textele discutate.
<ul style="list-style-type: none"> • Dante Alighieri, <i>Convivio</i> (IV trattato) <i>Inferno</i>, <i>Epistole</i>, <i>De monarchia</i> (III trattato) 	2	Curs sintetic, dialog, analiză textuală	Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei: suport de curs cu textele discutate.
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Divina Commedia</i>- Presentazione generale 	2	Curs sintetic, dialog, analiză textuală	Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei: suport de curs cu textele discutate.
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Divina Commedia</i>- Personaggi e figure celeberrime 	2	Curs sintetic, dialog, analiză textuală	Materiale folosite în cadrul procesului

			educațional specific disciplinei: suport de curs cu textele discutate.
• Beatrice fra <i>Vita Nuova</i> și <i>Commedia</i>	2	Curs sintetic, dialog, analiză textuală	Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei: suport de curs cu textele discutate.
• Il percorso dell'amore di Francesca da Rimini	2	Curs sintetic, dialog, analiză textuală	Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei: suport de curs cu textele discutate.
• La poesia eroica di Farinata	2	Curs sintetic, dialog, analiză textuală	Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei: suport de curs cu textele discutate.
• La triplice funzione di Brunetto Latini	2	Curs sintetic, dialog, analiză textuală	Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei: suport de curs cu textele discutate.
• Il pensiero politico di Dante e dei poeti del Duecento	2	Curs sintetic, dialog, analiză textuală	Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei: suport de curs cu textele discutate.
• Dante ed i poeti dell'antichità	2	Curs sintetic, dialog, analiză textuală	Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei: suport de curs cu textele discutate.
• Il mito del ritorno di Ulisse	2	Curs sintetic, dialog, analiză textuală	Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei: suport de curs cu textele discutate.

Bibliografie

D'Arco, Avale, Silvio, *L'ultimo viaggio di Ulisse*, "Studi danteschi" 43 (1966), pp. 35-68 (poi în *Modelli semiologici nella Commedia di Dante*, Milano, Bompiani, 1975);
 Padoan G., *Ulisse "fandi fictor" e le vie della sapienza*, în *Il pio Enea, l'empio Ulisse*, Ravenna 1977, pp. 170-199;
 Scott, John A., *L'Ulisse dantesco*, în *Dante magnanimo*, Firenze, Olschki, 1977, pp. 117-193;
 F. Forti, "Curiositas" o "fol hardement"?, în *Magnanimitate. Studi su un tema dantesco*, Bologna, Pàtron, 1977, pp. 161-206;
 G. Barberi Squarotti, L'"esempio" di Ulisse, în *In nome di Beatrice e altre voci. Dalla "Vita Nuova" alla "Commedia"*, Torino, Genesi, 1992, pp. 71-88;
 M. Corti, La "favola" di Ulisse: invenzione dantesca? în *Percorsi dell'invenzione*, Torino, Einaudi, 1993, pp. 113-145;
 G. Ferroni, Tra Dante e Petrarca, în *Ulisse: archeologia dell'uomo moderno*, a cura di Piero Boitani e Richard Ambrosini, Roma, Bulzoni, 1998, pp. 165-185;
 P. Boitani, *Parole alate. Voli nella poesia e nella storia da Omero all'11 Settembre*, Milano, Mondadori, 2004, cap. 2 (pp. 31-57) o cap. 8 (pp. 227-254);

B. Terracini, Il canto XXVII dell'“Inferno”, “Lettere italiane” 6 (1954), n. 1, pp. 3-35 (poi in *Analisi stilistica*, Milano, Feltrinelli, 1966);
 G. Barberi Squarotti, La voce di Guido da Montefeltro, in *In nome di Beatrice e altre voci. Dalla “Vita Nuova” alla “Commedia”*, Torino, Genesi, 1992, pp. 89-116.
 Letture consigliate
 P. Boitani, *L'ombra di Ulisse*, Bologna, Il Mulino, 1992;
 Ulisse: archeologia dell'uomo moderno, a cura di Piero Boitani e Richard Ambrosini, Roma, Bulzoni, 1998;
 E. Pasquini, *Dante e le figure del vero. La fabbrica della “Commedia”*, Milano, Bruno Mondadori, 2001.

Bibliografie minimală

Güntert, G. e Picone, M. (a cura di), *Lectura Dantis Turicensis*, 3 volumi, Firenze, Cesati, 2000-2002
 Hollander, R., *Dante Alighieri*, Milano, Marzorati, 2000
 Malato, E., *Dante*, Roma, Salerno Editrice, 1999
 Merlante, R., *Il Dizionario della «Commedia»*, Bologna, Zanichelli, 1999
 Padoan, G., *Introduzione a Dante*, Firenze, Sansoni, 1995

Aplicații (Seminar/laborator/proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
<ul style="list-style-type: none"> • Questioni generali sulla Commedia (testo di riferimento: D. Alighieri, <i>La Divina Commedia. Canti scelti e percorsi</i> a cura di M. Guglielminetti, P. Garneri, A. Lanza, Milano, Principato, 1994 e successive ristampe, pp. 9-190); 	2	Prezentare pe baza bibliografie, discuții	
<ul style="list-style-type: none"> • Questioni generali sulla Commedia (testo di riferimento: D. Alighieri, <i>La Divina Commedia. Canti scelti e percorsi</i> a cura di M. Guglielminetti, P. Garneri, A. Lanza, Milano, Principato, 1994 e successive ristampe, pp. 9-190); 	2	Prezentare pe baza bibliografie, discuții	
<ul style="list-style-type: none"> • Struttura dell'Inferno 	2	Prezentare pe baza bibliografie, discuții	
<ul style="list-style-type: none"> • Struttura dell'Inferno 	2	Prezentare pe baza bibliografie, discuții	
<ul style="list-style-type: none"> • Commento analitico ai canti XXVI e XXVII; 	2	Prezentare pe baza bibliografie, discuții	
<ul style="list-style-type: none"> • Commento analitico ai canti XXVI e XXVII; 	2	Prezentare pe baza bibliografie, discuții	
<ul style="list-style-type: none"> • L'analisi di un saggio critico, scelto fra quelli indicati 	2	Prezentare pe baza bibliografie, discuții	

Bibliografie

D'Arco, Avalle, Silvio, *L'ultimo viaggio di Ulisse*, “Studi danteschi” 43 (1966), pp. 35-68 (poi in *Modelli semiologici nella Commedia di Dante*, Milano, Bompiani, 1975);
 Padoan G., *Ulisse “fandi factor” e le vie della sapienza*, in *Il pio Enea, l'empio Ulisse*, Ravenna 1977, pp. 170-199;
 Scott, John A., *L'Ulisse dantesco*, in *Dante magnanimo*, Firenze, Olschki, 1977, pp. 117-193;
 F. Forti, “Curiositas” o “fol hardement”?, in *Magnanimitate. Studi su un tema dantesco*, Bologna, Pàtron, 1977, pp. 161-206;
 G. Barberi Squarotti, L'“esempio” di Ulisse, in *In nome di Beatrice e altre voci. Dalla “Vita Nuova” alla “Commedia”*, Torino, Genesi, 1992, pp. 71-88;
 M. Corti, La “favola” di Ulisse: invenzione dantesca? in *Percorsi dell'invenzione*, Torino, Einaudi, 1993, pp. 113-145;
 G. Ferroni, Tra Dante e Petrarca, in *Ulisse: archeologia dell'uomo moderno*, a cura di Piero Boitani e Richard Ambrosini, Roma, Bulzoni, 1998, pp. 165-185;
 P. Boitani, *Parole alate. Voli nella poesia e nella storia da Omero all'11 Settembre*, Milano, Mondadori, 2004, cap. 2 (pp. 31-57) o cap. 8 (pp. 227-254);
 B. Terracini, Il canto XXVII dell'“Inferno”, “Lettere italiane” 6 (1954), n. 1, pp. 3-35 (poi in *Analisi stilistica*, Milano, Feltrinelli, 1966);
 G. Barberi Squarotti, La voce di Guido da Montefeltro, in *In nome di Beatrice e altre voci. Dalla “Vita Nuova” alla “Commedia”*, Torino, Genesi, 1992, pp. 89-116.
 Letture consigliate
 P. Boitani, *L'ombra di Ulisse*, Bologna, Il Mulino, 1992;
 Ulisse: archeologia dell'uomo moderno, a cura di Piero Boitani e Richard Ambrosini, Roma, Bulzoni, 1998;
 E. Pasquini, *Dante e le figure del vero. La fabbrica della “Commedia”*, Milano, Bruno Mondadori, 2001.

Bibliografie minimală

Güntert, G. e Picone, M. (a cura di), *Lectura Dantis Turicensis*, 3 volumi, Firenze, Cesati, 2000-2002
 Hollander, R., *Dante Alighieri*, Milano, Marzorati, 2000
 Malato, E., *Dante*, Roma, Salerno Editrice, 1999
 Merlante, R., *Il Dizionario della «Commedia»*, Bologna, Zanichelli, 1999
 Padoan, G., *Introduzione a Dante*, Firenze, Sansoni, 1995

9. **Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului**

- Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se predă în alte centre universitare din țară și din străinătate.

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Este necesară o cunoaștere a operelor discutate, precum și a bibliografiei obligatorii.	Examen scris pe baza tematicii cursurilor și seminariilor	50%
Seminar	Prezența la seminarii este obligatorie în proporție de 75% (5/6 seminarii). Interpretări creative, pe marginea bibliografiei obligatorii.	Referat pe o temă precizată	50%
Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Interpretare contextualizată a operelor studiate • Interpretări proprii 			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
20.09.2017		

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
22.09.2017	

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
26.09.2017	